

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Ephemeris Ecclesiastica Concionatorvm Hoc Est Considerationes Methodicæ Sev Veritates Practicæ

Ex Vita Domini Jesu, Sanctorumque Gestis In Singulos anni dies mira
facilitate & solertia distributæ ... ; Cum indicibus necessariis

Pars Avtvmnalis - A Dominica Decimaquinta post Pentecosten, ad
Adventum

Haineuve, Julien

Coloniæ Agrippinæ, 1665

Non multum distat in vitio, vel decipere posse vel decipi Christianum.

urn:nbn:de:hbz:466:1-44846

Benjamin in carnis scelere fuisse obruta: collectus omnis Israel ulcisci iniquitatem voluit, sed samentem semel & iterum in belli certamine ipse prostratus est. Consulto autem Domino si ad ulciscendum ire debuisent: iussum est. Qui iuxta divina vocis imperium perrexit, & semel, & secundo perdidit, & tunc demum peccatricem tribum valde feriens penè funditus exinxit. Quid est quod in ultionem sceleris inflammatur, & tamen prius ipse prostratur, nisi quod prius ipsi purgandi sunt, per quos aliorum culpa feriuntur: ut ipsi jam mundi per ultionem veniant, qui aliorum vitia corrigere festinant: Quod & ipse breviter alibi repetens: Consideremus, inquit, quia aut tales sumus quales nonnullos corrigimus, aut tales aliquando fuimus, etsi jam divina gratia operante ante non sumus, ut tanto temperantius humili cor de corrigamus, quando nosmet ipsos verius in his quos emendamus, agnoscimus. Hoc est videlicet quod pridem dixerat Sapiens, Justus est prior accusator sui, unde ad faciliorem praxim formatur hæc

E 23 nov.
c. 5.

Prov. 18.

NONA VERITAS.

Si Justus est prior accusator sui, quanto magis injustus?

RATIO est evidens, quia justus non est prior accusator sui, quam quia justum est eum qui accusat alium prius se accusare, quocumque id modo fieri possit: Non enim esset in hoc justus, neque propterea commendaretur à Scriptura, nisi justum & æquum esset ita se prius accusare.

Sed quando injustus accusat alium longe est justus ut se prius accuset, quam quando justus accusat. Nam ubi est amplior accusationis ratio, certè est etiam justior. Quis autem dubitet esse ampliorem in injusto quam justo?

Adde quod, cum injustus in accusando alium facilius peccare possit quam justus, nisi se diligentius temperet: nonne ipsi etiam magis quam justo necesse est ut sibi temperando advigilet? At quo tandem modo aptius se temperare discet nisi se prius accusando & condemnando ut dictum est? Nonne sic Christus Dominus accusantes mulierem temperavit, cum & illis dixit, qui sine peccato est vestrum, primus in illam lapidem mittat, & tum illis sua cuique

peccata monstravit, quorum intuitu statim ab accusando cessarunt. Hoc est enim quod inclians se deorsum coram illis digito scribebat in terra ubi sese inspicientes, inquit sanctus Augustinus, & se nos invementes, recesserunt. Nonne hoc ipsum denique est quod antè Dominus unicuique eorum qui sunt in aliis accusandis nimis præcipites, dixerat: Quid vides festucam in oculo fratris tui, trabem autem qua in oculo tuo est, non consideras? Aut quomodo potes dicere fratri tuo, frater, sine ejiciam festucam de oculo tuo, ipse in oculo tuo trabem non videns? Hypocrita, ecce primum trabem de oculo tuo, & tunc perspicies ut educas festucam de oculo fratris tui.

Hoc est enim revera hypocritam agere, cum injustus & peccator se non prius inspecto & accusato proximum arguit, nam charitatis vel justitiæ zelo se id putat & præ tendit agere, quod merè fictum & simulatum est, cum si charitate & justitia verè moveretur, à seipso inciperet, & prior esset accusator sui. Si enim justè justus, quanto magis injustus?

Cæterum, hic considerando quanta prudentia Christus evitavit accipitem calumniam sibi ab adversariis paratam vel nimiam mansuetudinis vel nimiam severitatis, apud occurrit dictum S. Hieronymi quo representetur

Epist. 11.
ad Paul.

DECIMA VERITAS.

Non multum distat in vitio, vel decipere posse, vel decipi Christianum.

RATIO EST ex eodem sancto Doctore, quia non multum distat in vitio, si vel prudentiam sine simplicitate habueris, vel sine prudentia simplicitatem: cum utrumque Christus conjunxerit dicens, *Estote prudentes sicut serpentes, & simplices sicut columba.*

Sed vel decipere posse, vel decipi Christianum, est habere prudentiam sine simplicitate, vel simplicitatem sine prudentia.

Ergo alterutrum non multum distat in vitio, proindeque tibi ex æquo vigilandum, ne vel quemquam decipias, vel à quoquam te sinas decipi.

Plenior sententia Divi Hieronymi hæc est: *Habeto simplicitatem columbae ne cuiquam machinere deos; & serpentis astutiam ne alio-*

rum

quam supplanteris infideliis. Non multum distat in vitio, vel decipere posse vel decipi Christianum. Quod autem ait posse, idem est ac nolle; Nam quod non potest licite Christianus, debet ita nolle & ita debet abstinere, ac si omnino non posset, ut alibi fusius declaratur.

Sic porro tres alii conformiter Latini Doctores docent: S. Gregorius ubi de Jobo dicitur, *Quod vir erat simplex & rectus, nonnulli namque ita sunt simplices ut rectum quid sit ignorent, sed eo vera simplicitatis innocentiam deserunt, quod ad virtutem rectitudinis non assurgunt, quia dum cauti esse per rectitudinem nesciunt, nequam quam innocentes persisterent per simplicitatem possunt. Hinc est quod Paulus discipulos admonet dicens, volo vos sapientes esse in bono, simplices autem in malo. Hinc rursum dicit. Nolite pueri effici sensibus, sed malitia parvuli estote. Hinc per se-*

metipsam Veritas discipulis praecepit dicens: Estote prudentes sicut serpentes, & simplices sicut columba. Viraque enim necessaria in admonitione conjuncta, ut & simplicitatem columbae astutia serpenti instrueret, & rursum serpentis astutiam columba simplicitate temperaret.

S. Ambrosius; quia plerisque non virtus sed infirmitas videtur sine ratione simplicitas, ut tu veram suscipias, admoneris, id est, ut exequaris industria munus naturae; Quasi diceret, ut quod naturale est omnibus, nolle decipi: tu virtute, tu id prudentia rationali efficias. S. denique Augustinus, Duo sunt quae annexae ad invicem sunt, ut unum sine altero, aut parum aut nihil omnino proficiat: simplicitas enim sine astutia, stultitia reputatur: astutia sine simplicitate superbia approbatur.

L. 7. in Luc. 6 9.

Serm 144 ad Fr. in Erem.

FERIA TERTIA.

LVCEM MVNDI SE DICIT CHRISTVS.

Ego sum Lux mundi, qui sequitur me, non ambulat in tenebris, sed habebit lumen vitae. Joann. 8.

VERITAS PRACTICA.

Qui lucem mundi Christum confiteris, & mundum potius quam Christum sequeris, palpas in meridie.

RATIO EST. Quia ille moraliter dicitur palpasse in meridie qui suis in moribus sic aliorum quam lux illa demonstrat agit, sicut qui cecus palpasset in tenebris.

Sed qui lucem mundi Christum confiteris, & mundum potius quam Christum sequeris, sic plane tuus in moribus aliorum quam lux illa demonstrat, ageris.

Ergo palpas in meridie. Quo tunc sic in Scripturis maledictum, sanè carven tum est, & mundo magis ac magis renuntiandum.

I. PUNCTUM.

CUM Christus Dominus miro Judaeis modo quae latebant ipsorum crimina patefecisset, ac in luce palam unicuique sigillatim demonstrasset, tum illis opportunè dixit se lucem mundi esse, hoc est, se in mun-

do esse ad illustrandas hominum mentes circa bonum & malum, circa verum & falsum, circa virtutes & vitia, quod Solis lumen in mundo est circa res alias denudandas. Non tam mirentur se illustratos quam admirentur illustrantem, & quantum tenebris lucem praefereunt, tantum se illi totos intelligant addicendos.

Jam hoc ipsum paulò antè Nicodemo dixerat Dominus, unde sacer Evangelista refert, hoc iterum ab illo dictum, sic expressè narrans consequenter ad historiam de adultera: Iterum ergo locutus est Iesus, dicens: Ego sum lux mundi, qui sequitur me, non ambulat in tenebris, sed habebit lumen vitae, lumen scilicet quo discat hic redè vivere, ut in aeternum beatè vivat. Ex quibus verbis cum multa in Christi gloria, & in spirituali profectum derivare possis, tum illud quod proposita veritate continetur, multum certe facit ad illam contemptus mundi praxim, quae nobis plurimum commendari debet. Mirum enim est, & plusquam dici potest stupendum, quod tu Christianus, tu fortè religiosus, & Ecclesiasticus & Ecclesiastes qui lucem mundi Christum confiteris, profiteris & doces; Tu tamen ipse mundum

viven-